

Classificeren in de maatschappelij

Eenduidig een zorgproces vastleggen en tegelijkertijd de zorg professionaliseren. Het kan met het Omaha System, een classificatie die een gezamenlijke taal en ordening van begrippen en termen in een logische samenhang combineert.

Zorgverleners hebben vanuit onderwijs en praktijk een verschillend gevormde werkwijze en voeren handelingen op hun eigen manier uit. Bij deze werkwijze gebruikt de zorgverlener eigen woordkeuzes en een eigen logica, die altijd ruimte voor verschillende interpretaties openlaten. Het Omaha System biedt mogelijkheden om de verschillende onderdelen van het zorg- en ondersteuningsproces duidelijker te onderbouwen. Het maakt het proces tevens transparanter omdat met dezelfde taal, dezelfde soort dingen worden benoemd en dezelfde uitgangspunten worden gehanteerd.

Oorsprong

Het Omaha System is een Amerikaanse classificatie voor de brede maatschappelijke gezondheidszorg, die inmiddels door een aantal VVT-organisaties in Nederland met succes in samenhang met het Elektronisch Cliënten Dossier is geïmplementeerd. Het systeem gaat uit van de vragen van cliënten gecombineerd met de professionaliteit van de verpleegkundigen. Door de uniforme

en eenduidige klare taal en de overzichtelijke structuur, biedt het Omaha System duidelijkheid en transparantie in de zorg. Door op een dergelijke, eenduidige manier het primaire proces vast te leggen is het mogelijk op geaggre-

plan en uitkomsten. De classificatie geeft een keuze uit 42 aandachtsgebieden, verdeeld over vier domeinen: omgevingsdomein, psychosociaal domein, fysiologisch domein en gezondheid gerelateerd gedragsdomein.

Eenheid van taal is voor alle partijen wenselijk

geerd niveau analyses of onderzoeksvragen op doelgroepen of specifieke problematiek uit te voeren. Maar ook kunnen zorgprofessionals inzicht krijgen in de vragen en behoeften van specifieke doelgroepen binnen hun wijk, waardoor zij beter in beeld krijgen of zij de juiste interventies doen voor die groepen, waar zij die kunnen verbeteren of moeten bijscholen.

Simpel en duidelijk

Waar andere classificaties meestal een deel van het zorgproces beschrijven, biedt het Omaha System ruimte aan het hele proces, van *assessment* tot zorg-

We geven een voorbeeld. In een willekeurig zorgdossier staat nu dat een cliënt gezwachteld moet worden vanwege oedeem. Een omschrijving die op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden. In het Omaha System kom je via het fysiologisch domein bij de term circulatie. Aan deze term is een definitie gekoppeld, plus een aantal unieke signalen en symptomen. Het biedt een concretisering om het probleem/aandachtsgebied "circulatie" zo duidelijk mogelijk te beschrijven. Op eenzelfde gestandaardiseerde manier zijn termen en begrippen gedefinieerd rond de huidige en gewenste uitkomsten bij de

Omaha System in het kort:

- ontwikkeld tussen 1976 en 1993 in de Verenigde Staten.
- biedt een structuur om het hele zorgproces rondom de cliënt uniform te definiëren, van assessment tot zorgplan en (uitkomst)metingen.
- het onderscheidt aandachtsgebieden op vier verschillende domeinen: fysiologisch, gezondheid gerelateerd gedrag, omgeving en psychosociaal.
- in principe bruikbaar bij alle patiënten, maar wordt in Nederland momenteel vooral gebruikt in de thuiszorg.
- er zijn onderzoeken gaande naar uitbreiding van het systeem naar het sociale domein, gehandicaptenzorg of intramuraal.
- Vilans is de uitvoeringsorganisatie voor de Stichting Omaha System Support en ondersteunt organisaties die zich aansluiten bij dit initiatief en overgaan tot implementatie van dit classificatiesysteem.

ke gezondheidszorg

Stichting Omaha System Support

Het Omaha System kan een landelijke professionele standaard voor de (wijk)verpleging worden, naast andere nu gangbare classificaties in de zorg. Eenheid van taal is voor alle partijen wenselijk. Het draagt bij aan de ketensamenwerking en aan verdere professionalisering en transparantie binnen de maatschappelijke gezondheidszorg. Het is wenselijk dat classificaties van de eerstelijnszorg met die van andere organisaties kunnen communiceren. Een aantal bestuurders van zorgorganisaties hebben het initiatief genomen om te kiezen voor het Omaha System en de implementatie hiervan te bevorderen middels de onafhankelijke stichting Omaha System Support. Deze stichting, die ondersteund wordt door Vilans, wil deze classificatie uitgebreid onder de aandacht brengen om de zorg nog meer te professionaliseren. Daartoe worden verschillende materialen ontwikkeld zoals informatiemateriaal, handleidingen en trainingen. Bovendien wordt op verschillende onderwijsinstellingen voorlichting gegeven.

De stichting focust met het Omaha System vooralsnog op VVT-organisaties, maar er wordt zeer binnenkort ook onderzoek gedaan naar toepassing binnen andere branches. <<

Organisaties die geïnteresseerd zijn in het Omaha System kunnen contact opnemen met de stichting.

Zie voor meer info www.omahasystem.nl, of mail naar info@omahasystem.nl

Jennie Mast, Wil Koning

Kaart met de 40 deelnemende organisaties

cliënt, en rond de acties die nodig zijn om dit te bereiken. Binnen het Omaha System is daarnaast ook altijd ruimte voor het invullen van vrije tekst voor eventuele aanvullingen om de beschrijving zo specifiek mogelijk en concreet te maken. Over de aandachtsgebieden, de uitkomsten en de acties kan zo geen enkel misverstand ontstaan. Bovendien is aan elke term ook een code gekoppeld, die weer gekoppeld kan worden aan andere classificatiesystemen. Dit is essentieel voor de vertaling binnen ICT en elektronische cliëntdossiers. Helderder kun je communicatie niet maken. Het Omaha System biedt dus de basis voor het hele zorgplan, want er wordt eenduidig vastgelegd wat er bij de cliënt speelt, wat er beoogd wordt en hoe wat wordt gedaan. Het ondersteunt zo het

systematisch en doelgericht werken. Het is de basis voor de dagelijkse zorgverlening, maar levert daarnaast de medewerkers en de organisatie een schat aan informatie over de beste zorg.

Helderheid voor de cliënt

Met de begrippen en de structuur van het Omaha System is ook voor de cliënt helder wat hij of zij moet en kan doen, mogelijk met steun van familie of omgeving, om te herstellen, gezond te worden of te blijven en zorgonafhankelijk te zijn. De termen zijn ook voor cliënten duidelijk, zoals het aandachtsgebied pijn, voeding of slaap-/rustpatroon. Door het overleg met de cliënt over de gewenste uitkomsten wordt het planmatig werken inzichtelijk en is het gezamenlijke uitgangspunt duidelijk.